

BİREYSEL EMEKLİLİK TASARRUF VE YATIRIM SİSTEMİ KANUNU

Kanun No. 4632
28.3.2001

Kabul Tarihi :

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1. – Bu Kanunun amacı, kamu sosyal güvenlik sisteminin tamamlayıcısı olarak, bireylerin emekliliğe yönelik tasarruflarının yatırıma yönlendirilmesi ile emeklilik döneminde ek bir gelir sağlanarak refah düzeylerinin yükseltilmesi, ekonomiye uzun vadeli kaynak yaratarak istihdamın artırılması ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunulmasını teminen, gönüllü katılıma dayalı ve belirlenmiş katkı esasına göre oluşturulan bireysel emeklilik sisteminin düzenlenmesi ve denetlenmesidir.

Bu Kanunun kapsamı, emeklilik şirketlerinin kuruluş, çalışma, yönetim ve denetimine, kişilerin sisteme katılma, ayrılma ve emeklilik koşullarına, emeklilik yatırım fonlarının kuruluşuna, katkıların bu fonlarda toplanmasına ve değerlendirilmesine, aracılık hizmetlerine, kamuya açıklanacak bilgilerin kapsamına ve bireysel emeklilikle ilgili diğer hususlara ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde sermaye piyasası ve sigortacılık mevzuatının ilgili hükümleri ve genel hükümler uygulanır.

Tanımlar

MADDE 2. – Bu Kanunda geçen deyimlerden;

- a) Bakan veya Bakanlık : Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan veya Bakanlığı,
 - b) Müsteşarlık : Hazine Müsteşarlığını,
 - c) Kurul : Sermaye Piyasası Kurulunu,
 - d) Katılımcı : Emeklilik sözleşmesine kendi ad ve hesabına taraf olan gerçek kişiyi,
 - e) Katkı payı : Emeklilik sözleşmesi hükümlerine göre ödenmesi gereken tutarı,
 - f) Şirket : Emeklilik şirketini,
 - g) Fon : Emeklilik yatırım fonunu,
 - h) Portföy yöneticisi : Kuruldan portföy yöneticiliği yetki belgesi almış ve Kurulca uygun görülen portföy yönetim şirketini,
 - 1) Saklayıcı :Emeklilik yatırım fonu portföyündeki varlıkların saklandığı ve Kurulca uygun görülen saklama kuruluşunu,
 - j) Bireysel emeklilik hesabı : Emeklilik sözleşmesi çerçevesinde katılımcı ad ve hesabına ödenen katkılar ve bu katkılara ilişkin her türlü getirinin katılımcı bazında izlendiği hesabı,
 - k) Birikim : Bireysel emeklilik hesabındaki katkılar ile bunların getirilerinin toplamını,
 - l) Bireysel emeklilik araçları : Her ne ad altında olursa olsun herhangi bir emeklilik şirketine bağlı olmaksızın, bir sözleşmeye dayanarak, daimi bir surette emeklilik şirketlerinin emeklilik sözleşmelerine aracılık eden veya bunları emeklilik şirketi adına yapan gerçek veya tüzel kişileri,
- İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bireysel Emeklilik Danışma Kurulu

Yapısı ve görevleri

MADDE 3. – Bireysel emeklilik politikalarını belirlemek ve bunların gerçekleştirilmesi için alınması gerekli önlemler konusunda önerilerde bulunmak üzere Bireysel Emeklilik Danışma Kurulu kurulmuştur. Bireysel Emeklilik Danışma Kurulu, Hazine Müsteşarının başkanlığında Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından görevlendirilecek en az genel müdür düzeyinde birer temsilciden oluşur. Bireysel Emeklilik Danışma Kurulu en az üç ayda bir Müsteşarlıkça önerilen tarih ve gündemle toplanır.

Bireysel Emeklilik Danışma Kurulunun sekretarya hizmetleri Müsteşarlık tarafından yürütülür. Bireysel Emeklilik Danışma Kurulunun çalışma esas ve usulleri Bireysel Emeklilik Danışma Kurulunun uygun görüşü alınarak Müsteşarlıkça bir yönetmelikle düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Emeklilik Sözleşmesi

Emeklilik sistemine katılma ve emeklilik sözleşmesi

MADDE 4. – Bireysel emeklilik sistemine medeni hakları kullanma ehliyetini haiz kişiler katılabilir. Sisteme katılacak kişiler şirket ile emeklilik sözleşmesi imzalamak zorundadırlar.

Emeklilik sözleşmesi katılımcının sisteme girmesine, sistemden ayrılmasına, emekli olmasına, katkıların ödenmesine, bu katkıların bireysel emeklilik hesaplarında izlenmesine, fonlarda yatırıma yönlendirilmesine ve katılımcı veya lehdarına yapılacak ödemelere ilişkin esaslar ile tarafların diğer hak ve yükümlülüklerini düzenleyen, esas olarak katılımcı ve şirketin taraf olarak yer aldığı bir sözleşmedir. Emeklilik sözleşmesinde bulunacak hususlara ilişkin esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir.

Katılımcının ve şirketin hak ve yükümlülükleri

MADDE 5. – Katılımcı, emeklilik sözleşmesinde belirtilen esaslar dahilinde, şirket nezdinde açılacak bireysel emeklilik hesabına katkı yapar. Katılımcı, emeklilik sözleşmesinde yer alacak şartlar çerçevesinde, katkı payının aynı şirkete ait birden fazla fon arasında paylaşılmasına karar verebilir. Katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin başka bir emeklilik şirketine aktarılmasını talep edebilir. Bu halde şirket bildirimden itibaren en geç yedi iş günü içerisinde talebi yerine getirmekle ve birikimlerle birlikte bu hesaba ilişkin bilgi ve belgeleri aktarmakla yükümlüdür. Başka bir şirkete aktarım talebinde bulunulabilmesi için, bu Kanun kapsamında yapılan ilk emeklilik sözleşmesinin yürürlük tarihinden itibaren en az bir yıl geçmesi gereklidir. Aktarıma, aktarım talebine ve aktarımda süre kısıtlamalarının istisnalarına ilişkin esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Şirket, bu maddede öngörülen aktarma yükümlülüğünü yedi iş günü içerisinde yerine getirmezse, yedinci iş gününün sonunda ihtar gerek kalmaksızın kendiliğinden mütemerrit hale gelir. Bu halde uygulanacak aylık temerrüt faizi, katılımcının dahil olacağı fonun son aylık getirisinin iki katından aşağı olamaz.

Şirket, katkı paylarını, şirkete intikalini takip eden en geç ikinci iş gününde yatırıma yönlendirmek zorundadır. Bu yükümlülüğün süresi içerisinde yerine getirilmemesi halinde, katılımcının dahil olacağı fonun son aylık getirisinin iki katı tutarında aylık gecikme cezası uygulanır ve bu tutar katılımcının hesabına ilave edilir.

Emekli olma ve emeklilik seçenekleri

MADDE 6. – Katılımcı, sisteme giriş tarihinden itibaren en az on yıl sistemde bulunmak koşulu ile 56 yaşını tamamladıktan sonra emekli olmaya hak kazanır. Emekliliğe hak kazanan katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin bir kısmının veya tamamının defaten ödenmesini ya da yapacağı yıllık gelir sigortası sözleşmesi çerçevesinde kendisine maaş bağlanmasını talep edebilir. Şirket, katılımcının kısmen veya tamamen ödeme talebini, katılımcının emeklilik sözleşmesi gereği hak sahibi olduğu tarihten itibaren yedi iş günü içerisinde yerine getirmekle yükümlüdür. Katılımcının bu madde kapsamında birikimlerin ödenmesini talep etmesi veya başka bir şirket veya hayat sigorta şirketi ile yıllık gelir sigortası sözleşmesi yapması halinde, hesabındaki birikimler herhangi bir kesinti yapılmadan yazılı bildirimden itibaren en geç yedi iş günü içerisinde kendisine ödenir veya ilgili şirkete aktarılır.

Yıllık gelir sigortası, toplu veya belirli süreler içinde yapılan katkılara göre sigortalının yaşaması halinde hemen veya belli bir süre sonra başlayan, sigortalıya veya lehdarlarına ömür boyu veya belirli süreler için yapılan düzenli ödemelerdir. Yıllık gelir sigortası sözleşmesine göre belirlenen emeklilik maaşı, aylık, üçer aylık, altı aylık veya yıllık olarak ödenebilir. Yıllık gelir sigortası sözleşmelerinde, yıllık gelir sigortası genel şartları çerçevesinde ilgili şirketin üstlenmiş olduğu rizikonun, tazminat yükümlülüğünün türü ve kapsamının, tarafların hak ve yükümlülüklerinin, ödeme dönemlerinin, sözleşme süresi ve sözleşmeyi sona erdiren hallerin ve ilgili diğer hususların belirtilmesi zorunludur.

Emeklilik sözleşmesi süresi içerisinde, katılımcının vefat etmesi halinde lehdarı, sürekli iş göremezlik durumunun ortaya çıkması halinde ise katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerin kendisine ödenmesini talep edebilir. Katılımcının emekliliğe hak kazanmadan sistemden ayrılma talebinde bulunması halinde ise, bireysel emeklilik hesabındaki birikimler emeklilik sözleşmesi hükümleri çerçevesinde kendisine ödenir.

Şirket, bu maddede öngörülen aktarma ve ödeme yükümlülüklerini yedi iş günü içerisinde yerine getirmezse, yedinci iş gününün sonunda ihtara gerek kalmaksızın kendiliğinden mütemerrit hale gelir. Bu halde uygulanacak aylık temerrüt faizi, katılımcının dahil olduğu fonun son aylık getirisinin iki katından aşağı olamaz.

Emeklilik sözleşmesi veya yıllık gelir sigortası sözleşmesi hükümlerine göre, hak sahiplerine ödenmesi gereken tutar, ödemeyi gerektiren tarihten itibaren on yıl içinde hak sahipleri tarafından aranmamış ise, onuncu yılı takip eden yılbaşından itibaren altı ay içerisinde hak sahiplerinin adı, soyadı ve hak kazandıkları para miktarını gösterir şekilde tanzim edilecek bir cetvel ile Müsteşarlık emrine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına aktarılır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına yatırılan bu paralar iki yıl içinde sahipleri tarafından aranmadığı takdirde Hazineye gelir kaydedilir.

Şirket tarafından ilk kez uygulamaya konulacak emeklilik sözleşmeleri ve yıllık gelir sigortası sözleşmeleri ile bunlara ilişkin değişiklikler Müsteşarlığın tasdikine tâbidir. Bu madde kapsamında hak sahiplerinin bulunması için şirket ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yapılması gereken araştırmalara, söz konusu tutarın on yıllık süre içerisinde şirketçe ve iki yıllık süre içerisinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca değerlendirilmesine ilişkin esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Giriş aidatı, yönetim ve fon işletim giderleri

MADDE 7. – Şirket, katılımcının sisteme ilk kez katılması sırasında ve yeni bir bireysel emeklilik hesabı açtırması halinde giriş aidatı talep edebilir. Söz konusu giriş aidatları bireysel emeklilik hesabına ödenen katkılardan ayrı olarak azamî bir yıl içerisinde taksitler halinde de ödenebilir. Katkı payı, fon varlıkları veya fon gelirleri üzerinden yönetim gideri ve fon işletim masrafı kesintisi yapılabilir. Bireysel emeklilik hesaplarından yapılacak her türlü kesintilerin

ve giriş aidatlarının emeklilik sözleşmesinde ve yapılacak ilan ve reklamlarda açık olarak belirtilmesi zorunludur. Giriş aidatı, yönetim ve fon işletim giderleri miktar ya da oranları ve bunlara ilişkin esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Emeklilik Şirketine İlişkin Düzenlemeler

Kuruluş esasları ve kuruluş izni

MADDE 8. – Emeklilik şirketi, bu Kanuna göre kurulan ve bireysel emeklilik sisteminde faaliyet göstermek üzere bu Kanun ile ihdas edilen emeklilik branşında ruhsat almış şirketi ifade eder. Şirket, 21.12.1959 tarihli ve 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanunu hükümlerine göre hayat ve ferdi kaza sigortaları branşlarında da ruhsat alabilir.

Şirketin emeklilik branşı dışında başka bir branşta da faaliyet göstermesi halinde her bir branşa ait hesaplar ayrı tutulur.

Şirket kuruluş izni Bakan tarafından verilir. Kurulacak şirketin ticaret unvanında “emeklilik” ibaresinin bulunması zorunludur. Kuruluş izni için Müsteşarlığa başvuruda bulunulur.

Kurulacak şirketin;

- a) Anonim şirket şeklinde kurulması,
- b) Faaliyet konusunun bu Kanunda belirtilen faaliyetlerle sınırlandırılmış olması,
- c) Sermayesinin yirmi trilyon liradan az olmaması ve ödenmiş sermayesinin asgarî on trilyon olması ve kalanının üç yıl içerisinde ödenmesinin taahhüt edilmesi,
- d) Hisse senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması ve tamamının nama yazılı olması,
- e) Ana sözleşmesinin bu Kanun hükümlerine uygun olması,
- f) İş planı ve sistem tasarımı ile yapılabilirlik raporlarının sunulması,
- g) Kurucularının;

1. Tasfiyeye tâbi tutulan bankerler, bankalar, sigorta şirketleri ile para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren diğer kurumlarda doğrudan ve dolaylı yüzde on veya daha fazla bir oranda pay sahibi olmaması,

2. İlgili mevzuat çerçevesinde faaliyetlerinin tamamen veya belirli faaliyet alanları itibarıyla sürekli veya başvuru tarihinden önceki bir yıl içerisinde bir ay veya daha fazla süreyle geçici süreyle durdurulma kararı verilmemiş olması,

3. Müflis veya konkordato ilan etmiş olmaması, taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar dahi ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis yahut basit veya nitelikli zimmet, cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, karapara aklama veya Devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından dolayı kesinleşmiş mahkûmiyet kararlarının bulunmaması,

4. Emeklilik şirketi olmanın gerektirdiği malî güç ve itibara sahip olması,

Gerekir.

Sermayenin en az yüzde ellibirinin malî piyasalar konusunda yeterli bilgi ve tecrübeye sahip tüzel kişilere ait olması ve tüzel kişi kurucuların yönetim ve denetimine sahip gerçek

kişilerin, bu maddenin dördüncü fıkrasının (g) bendinin (4) numaralı alt bendi hariç kurucularda aranan şartları taşımaları gerekir.

Kuruluş izni için gerekli sermaye tutarı, Devlet İstatistik Enstitüsü Toptan Eşya Fiyat Endeksinin iki katının gerektirdiği miktar ve sınırları aşmamak üzere Müsteşarlık tarafından artırılabilir.

Faaliyet ruhsatı

MADDE 9. – Kuruluş izni alan şirketin faaliyete geçebilmesi için emeklilik branşında faaliyet ruhsatı alması zorunludur. Emeklilik branşı faaliyet ruhsatı Müsteşarlık tarafından verilir. Faaliyet ruhsatı almak üzere Müsteşarlığa yapılan başvurularda;

a) İki yıl içinde en az yüzbin katılımcıya hizmet verecek biçimde gerekli her türlü planlamanın yapılmış olması,

b) İş planı ve sistem tasarımında öngörülen düzenlemelerin yapılmış olması,

c) Fiziksel mekan, teknik ve idarî alt yapı ile insan kaynakları uyumunun sağlanmış olması,

Şartları aranır.

Kuruluşa ilişkin verilen izin, izin tarihinden itibaren bir yıl içinde emeklilik branşı faaliyet ruhsatı almak üzere başvurunun yapılmamış veya gerekli belgelerin süresi içinde tamamlanmamış olması halinde kendiliğinden geçersiz olur. Emeklilik branşında faaliyet ruhsatı alan şirketin, ruhsatın verilmiş tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde fon kurmak amacıyla Kurula başvurması gerekir. Şirketin fon kurma başvurusunun Kurula zamanında yapılmaması veya başvurusunun reddedilmesi halinde, verilmiş olan kuruluş izni ve faaliyet ruhsatı kendiliğinden geçersiz olur.

Kuruluş izni ve faaliyet ruhsatı başvurularında istenecek bilgi ve belgeler ile diğer esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir.

Emeklilik ile ilgili kavramların kullanımı, ilan, reklam ve açıklanacak bilgiler

MADDE 10. – Kanunla kurulmuş sosyal güvenlik kurumları, 17.7.1964 tarihli ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında kurulan sandıklar ve 13.7.1967 tarihli ve 903 sayılı Kanun ile değişik 743 sayılı Türk Kanunu Medenîsi hükümleri kapsamında kurulan vakıflar hariç olmak üzere, bu Kanun kapsamında bulunmayan gerçek ve tüzel kişiler bu Kanunda düzenlenen faaliyetlerde buldukları iznini verecek şekilde “Emeklilik”, “Emeklilik Planı”, “Emeklilik Fonu” ve “Emeklilik Yatırım Fonu” gibi kavramları veya aynı işlevi gören ifadeleri kullanamazlar.

Şirket ve bireysel emeklilik araçları, katılımcılara, üçüncü kişilere ve kuruluşlara karşı gerçeğe aykırı, yanıltıcı ve aldatıcı beyanda bulunamazlar ve ilan, reklam ve broşürleri ile bu amaca yönelik her türlü faaliyetlerinde bu nitelikteki ifadelerle yer veremezler. Bireysel emeklilik sisteminde katılımcılara veya kamuya açıklanacak bilgiler, açıklanma dönemleri ve süreleri ile ilan ve reklamlara ilişkin esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir.

Şirketin sorumlulukları ve bireysel emeklilik araçları

MADDE 11. – Şirket;

a) Emeklilik sözleşmelerine ilişkin Müsteşarlığın belirleyeceği esaslara göre bankalardan hizmet almakla,

b) Emeklilik sözleşmesi çerçevesinde tahsil edilen katkıların fona yönlendirilmesini sağlamak ve bireysel emeklilik hesaplarının ve ilgili diğer kayıtların güncelleştirilmesi işlemlerini gerçekleştirmekle,

c) Portföy yöneticilerinin, şirketin genel fon yönetim stratejisine ve kararlarına göre fon portföyünü yönetmesini sağlamakla,

d) Katılımcılarının bireysel emeklilik hesaplarına ait günlük bilgilere erişimine olanak sağlamakla,

e) Fon portföyünde yer alan varlıklar, fonun performansı, malî tabloları gibi konularda katılımcılara düzenli bilgi verilmesini sağlamakla,

f) Müsteşarlık ve Kurul tarafından istenecek bilgi, belge ve tablolar ile bireysel emeklilik kayıt sisteminin belirlenecek esas ve usullere göre hazırlanmasını sağlamakla,

g) Müsteşarlığın belirleyeceği esas ve usuller çerçevesinde şirketin, Kurulun belirleyeceği esas ve usuller çerçevesinde de fonun iç denetimini sağlamakla,

h) Bireysel emeklilik hesaplarının ve emeklilik faaliyetlerinin sürekliliğini ve fon varlıklarının korunmasını sağlamak üzere, kayıtların ve varlıkların saklanması konusunda gerekli tedbirleri almakla,

Sorumludur.

Bireysel emeklilik aracıları, Müsteşarlık nezdinde tutulan Bireysel Emeklilik Aracıları Siciline kaydolmak zorundadır. Bireysel emeklilik aracılarında aranacak nitelik ve şartlara, kuruluşlarına, faaliyetlerine, yapamayacakları işlere, sicile ilişkin işlemlere, tutacakları defterlere ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça düzenlenir.

Şirketin teşkilât ve organları

MADDE 12. – Şirketin yönetim kurulu beş kişiden az olamaz. Şirket genel müdürü ve yokluğunda vekili yönetim kurulunun doğal üyesidir. Yönetim kurulu üyelerinin salt çoğunluğunun bu maddede genel müdür için öngörülen meslekî deneyim süresi hariç diğer şartları haiz olması gerekir. Denetim kurulu üyelerinin, genel müdürün, genel müdür yardımcılarının ve başka unvanlarla istihdam edilseler dahi yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst konumlarda imza yetkisini haiz diğer yöneticilerin, bu maddenin üçüncü fıkrasında öngörülen şartları haiz olmaları, en az lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmaları ve sigortacılık veya işletmecilik alanında meslekî deneyime sahip olmaları şarttır. Asgarî meslekî deneyim süresi, genel müdür için on yıl, genel müdür yardımcıları ve başka unvanlarla istihdam edilseler dahi yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst konumlarda imza yetkisini haiz diğer yöneticiler için yedi yıldır.

Genel müdür ve genel müdür yardımcısı olarak atanacakların, bu maddede aranan şartları taşıdıklarını gösteren belgelerle birlikte Müsteşarlığa bildirilmesi gerekir. Bunların atanmaları, bildirim alındığı tarihten itibaren on iş günü içerisinde Müsteşarlıkça olumsuz görüş bildirilmediği takdirde yapılabilir. Herhangi bir nedenle görevden ayrılan genel müdür ve genel müdür yardımcılarının, görevden ayrılma nedenleri şirket ve görevden ayrılan tarafından, ayrılış tarihinden itibaren on iş günü içerisinde Müsteşarlığa bildirilir.

Bu Kanun hükümlerine aykırı hareketlerinden dolayı hapis veya bir defadan fazla ağır para cezası ile cezalandırılanlar ile durumları bu Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin 4 numaralı alt bendi hariç olmak üzere (g) bendine uymayanlar, hiç bir şirkette yönetim kurulu üyesi, denetim kurulu üyesi, genel müdür, genel müdür yardımcısı veya birinci derecede imza yetkisini haiz görevli olarak çalıştırılmazlar. Şirket, bu gibi kişilerin imza yetkilerini derhal kaldırmak zorundadır. Yapılan denetlemeler sonucunda, bu Kanun veya ilgili diğer mevzuat hükümlerini ihlal ettikleri ve şirketin emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürdükleri tespit edilen şirket yöneticileri ve görevlilerinin, haklarında kanunî kovuşturma istenmesini müteakip Müsteşarlığın talebi üzerine geçici olarak imza yetkilerinin kaldırılması zorunludur. Bu kimseler Müsteşarlığın izni olmadıkça imza yetkisini haiz personel olarak hiç bir şirkette çalıştırılmazlar.

Anasözleşme değişiklikleri, hisse ve malvarlıklarının devri ve şirket birleşmeleri

MADDE 13. – Şirketlerin anasözleşmelerinin değiştirilmesinde Müsteşarlığın uygun görüşü aranır. Müsteşarlıkça uygun görülmeyen değişiklik tasarıları genel kurulda görüşülemez. Sicil memuru, Müsteşarlığın uygun görüşü olmaksızın anasözleşme değişikliklerini Ticaret Siciline tescil edemez.

Bir gerçek veya tüzel kişinin, şirketin sermayesinin doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya fazlasını temsil eden payları edinmesi ile bir ortağa ait payların şirket sermayesinin yüzde onunu, yüzde yirmisini, yüzde otuzüçünü ya da yüzde ellisini aşması sonucunu doğuran hisse edinimleri ile bir ortağa ait payların söz konusu oranların altına düşmesi sonucunu doğuran hisse devirleri Bakanlığın iznine tâbidir. Oy hakkı edinilmesi ile hisselerin rehnedilmesinde de bu hüküm uygulanır. Yönetim ve denetim kurullarına üye belirleme imtiyazı veren veya intifa hakkı tanınan hisse senetlerinin devri, yukarıdaki oransal sınırlara bakılmaksızın Bakanlığın iznine tâbidir.

Şirketin tüm aktif ve pasiflerini diğer bir emeklilik şirketine devretmesi ya da bir veya birkaç emeklilik şirketi ile birleşmesi Bakanlığın iznine tâbidir.

Şirket sermayesinin yüzde on ve daha fazlasına sahip olan tüzel kişilerin sermayesinin doğrudan veya dolaylı olarak bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen oranlar veya esaslar dahilinde el değiştirmesi Bakanlığın iznine tâbidir. İzin devralan ortağın kurucularda aranan şartları taşıması kaydıyla verilebilir. Bu fıkra hükmü tüzel kişi ortağın yönetim ve denetimini belirleyen sermaye paylarının bir başka tüzel kişiye ait olması halinde, gerçek kişi ortak ya da ortaklara ulaşıncaya kadar uygulanır.

Bu madde hükümlerine aykırı olarak yapılan tescil işlemleri hükümsüzdür.

Şirkette hisse edinilmesine ve devrine, şirketin malvarlıklarının devrine, şirket ortaklarının bu Kanunda aranan nitelikleri kaybetmeleri halinde temettü hakkı hariç ortağa ait hakların kullanımına, dolaylı pay sahipliğine, şirketlerin birleşmesine ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir.

Malî bünyenin güçlendirilmesi

MADDE 14. – Şirketin sözleşmelerden doğan yükümlülüklerini yerine getiremediğinin veya malî bünyesinin katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye düşürecek düzeyde zayıflamakta olduğunun tespiti hallerinde Bakan, şirketin yönetim kurulundan;

a) Sermayenin artırılmasını, ödenmemiş kısmının ödenmesini, sermayeye mahsuben ödeme yapılması için ortaklara çağrıda bulunulmasını veya kâr dağıtımının durdurulmasını,

b) İştiraklerin ve sabit değerlerin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasını veya elden çıkarılmasının durdurulmasını, yeni iştirak ve sabit değerler edinilmemesini,

c) Serbest varlıkların gösterilecek bir bankada bloke edilmesini ve bu varlıklar üzerinde izinsiz tasarruf edilmemesini,

d) Şirketin malî bünyesini düzeltmeye yönelik diğer tedbirlerin alınmasını,

İsteyebilir.

Şirket, alınması talep edilen tedbirlerin bildiriminden itibaren on iş günü içerisinde iyileştirme planını hazırlayıp Müsteşarlığa göndermek zorundadır.

İyileştirme planında öngörülen önlemlerin zamanında alınmaması veya bu tedbirlerin uygulanmasına rağmen bu maddenin birinci fıkrasında belirlenen hususların devam etmesi ya da şirketin malî bünyesindeki zayıflamanın bu maddenin birinci fıkrasında yer alan safhaların uygulanması durumunda dahi şirketin malî durumunun düzeltilmesine imkân bulunmadığının tespit edilmesi hallerinde Bakan, şirketin;

a) Yeni sözleşme akdetme ve temdit yetkisini kaldırmaya,

b) Yönetim kurulu üyelerinin tamamını veya bir kısmını görevden alarak veya üye sayısını artırarak yönetim kuruluna üye atamaya,

- c) Fonları ve varsa diğer branşlara ait portföylerini belirlenecek esaslar dahilinde diğer şirketlere devretmeye,
 - d) Faaliyet ruhsatlarını iptal etmeye,
 - e) İflasını istemeye,
 - f) Gerekli görülen diğer tedbirleri almaya,
- Yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Emeklilik Yatırım Fonuna İlişkin Düzenlemeler

Emeklilik yatırım fonu ve fon içtüzüğü

MADDE 15. – Fon, şirket tarafından emeklilik sözleşmesi çerçevesinde alınan ve katılımcılar adına bireysel emeklilik hesaplarında izlenen katkıların, riskin dağıtılması ve inançlı mülkiyet esaslarına göre işletilmesi amacıyla oluşturulan malvarlığıdır. Fonun tüzel kişiliği yoktur. Fon, bu Kanunda yer alan amaçlar dışında kullanılamaz ve kurulamaz.

Şirketin, fon içtüzüğü, emeklilik sözleşmesi ve Kurulca belirlenecek diğer belgelerle birlikte, fon kurmak üzere Kurula başvurması zorunludur. Kuruluş izni almak üzere yapılacak başvurularda istenilecek şartlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Fon içtüzüğü, katılımcı ile şirket, saklayıcı ve portföy yöneticisi arasında fon portföyünün inançlı mülkiyet esaslarına göre saklanması ve vekalet akdi hükümlerine göre yönetimini konu alan ve genel işlem şartlarını içeren iltihaki bir sözleşmedir. Kurul tarafından uygun görülen fon içtüzüğünün notere onaylatılmasından sonra, izin belgesi ile birlikte altı iş günü içerisinde şirketin merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil için başvurulur ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan olunur. Fon içtüzüğüne yönelik esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Fonun faaliyete geçmesine ilişkin esaslar

MADDE 16. – Şirket, fon kuruluş izni tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde Kurul tarafından belirlenen belgelerle birlikte katılma belgelerinin kayda alınması talebiyle Kurula başvurmak zorundadır. Bu süre içerisinde Kurula başvuru yapılmaması halinde, fon içtüzüğü şirket tarafından ticaret sicilinden terkin ettirilir ve buna ilişkin belgeler terkin takip eden altı iş günü içerisinde Kurula gönderilir. Fonun kayda alınma başvurusunun Kurulca değerlendirilebilmesi için;

a) Fon içtüzüğünün şirketin merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilmiş olması,

b) Yeterli mekân, teknik donanım ve örgütlenmenin sağlanmış, fon hizmet biriminin ve fon kurulunun oluşturulmuş, iç denetim sisteminin kurulmuş, personelin buna uygun görev ve sorumluluklarının belirlenmiş olması ve bu konularda gerekli belgelerin hazırlanmış olması,

c) Muhasebe kayıt ve belge sistemi ile düzenli iş akışı ve haberleşmeyi sağlayacak teknik alt yapının kurulmuş olması,

d) Fonlara ilişkin insan kaynaklarının belirlenmiş olması,

e) En az bir portföy yöneticisi ile portföy yönetim sözleşmesinin imzalanmış olması,

f) Şirketin bu Kanunda öngörülen kuruluş şartlarını kaybetmemiş olması,

Zorunludur.

Kurulca yapılacak değerlendirme sonucu uygun görülen ve fon içtüzüğünde yer alan, kurulacak olan asgari üç fonun her biri için ayrı ayrı olmak üzere, Şirketin denmiŐ sermayesinin asgari yirmide biri tutarındaki fon miktarına karŐılık gelen pay sayısı Kurul kaydına alınır ve fon portföyleri öncelikle bu paylara karŐılık gelen tutar ile oluŐturulur. Katılımcılardan toplanan katkılar karŐılıęında verilecek payların fon içtüzüğünde öngörülen tutara karŐılık gelen payları aşması halinde, yeni pay sayısının artırılması ve artırılan payların Kurul kaydına alınması talebiyle Kurula başvurulur.

Fonun Kurulca kayda alınması sırasında, fonun ihraç değerinin en fazla binde biri oranında ücret alınır.

Şirkete ve katılımcılara ait fondaki pay adedi, fon miktarı, fonun faaliyet ilke ve esasları, örgüt yapısı, muhasebe, belge ve kayıt düzeni, katılımcıların bilgilendirilmesi ve bunlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Fonun malvarlığına, fon portföyüne ve fon varlıklarının saklanmasına ilişkin ilkeler

MADDE 17. – Fonun malvarlığı, Şirketin bu Kanundan, 28.7.1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunundan, emeklilik sözleŐmesinden, fon itzğnden ve ilgili mevzuattan doğan yükümlülüklerini yerine getirmesi ve sorumluluğunu karŐılaması dışında hiçbir amaçla kullanılamaz. Fon malvarlığı rehnedilemez, teminat gösterilemez, nc ŐahıŐlar tarafından haczettirilemez ve iflas masasına dahil edilemez.

Şirket, emeklilik sözleşmelerinde belirtilmek koŐuluyla, para ve sermaye piyasası araçlarından oluŐan farklı portföy yapılarına sahip Kurul tarafından belirlenen türlerden olmak üzere en az üç fon kurmak zorundadır. Fon portföy sınırlamalarına ilişkin ilkeler, fon portföyünde yer alacak Devlet iç borçlanma senetlerinin asgarı oranı ve yabancı menkul kıymetlerin azamı oranı ile fon portföyündeki varlıkların değerlendirilmesine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Fon portföyündeki varlıklar saklayıcı nezdinde saklanır. Katılımcıların sahip oldukları ve fondaki katkılarını gösteren pay adedi de, saklayıcı nezdinde katılımcı bazında ve katılımcıların eriŐebileceęi Şekilde izlenir.

Fon portföyünün yönetimi

MADDE 18. – Fon portföyü, portföy yöneticileri tarafından yönetilir. Portföy yöneticileri, portföyü bu Kanun, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu, fon içtüzüğü, emeklilik sözleşmesi ve ilgili mevzuat hükümlerine göre yönetmekle yükümlüdür. Alınacak portföy yönetim hizmetine ilişkin esaslar bu konuda Şirket ve portföy yöneticileri arasında yapılacak portföy yönetim sözleşmesi ile belirlenir. Portföy yönetim sözleşmesinin Kurulca onaylanması zorunludur.

Şirket, portföy yöneticilerinin, fon yönetiminde gerekli zen ve basireti göstermemeleri, Kurulun portföy yöneticiliğine ilişkin ilkelerine aykırı hareket etmeleri, malı bünyelerinin zayıfladığının tespit edilmesi gibi durumlarda, portföy yönetim sözleŐmesini feshedip, Kurulca uygun görülen başka portföy yöneticileri ile portföy yönetim sözleşmesi imzalayabilir. Yukarıdaki koŐulların varlığı halinde Kurul da portföy yöneticilerinin deęiŐmesini isteyebilir. Portföy yönetim sözleşmesine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Fonların birleŐtirilmesi ve devri

MADDE 19 – Aynı Şirkete ait fonlar, Şirketin talebi üzerine veya re'sen Kurul tarafından birleŐtirilebilir. Fon, ancak başka bir emeklilik yatırım fonu ile birleŐtirilebilir. Söz konusu birleŐtirmelere yönelik esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Fon süresiz olarak kurulur. Kurul;

- a) Şirketin bir yıl öncesinden fesih ihbarında bulunması,
- b) Şirketin fon kurmaya ilişkin şartlarını kaybetmesi,
- c) Şirketin malî bünyesinin zayıflaması nedeniyle bu Kanunun 14 üncü maddesi kapsamına alınması,

Hallerinde, fon malvarlığını bir başka şirkete Müsteşarlığın uygun görüşünü alarak devredebilir. Devir işlemlerine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Denetim ve Bağımsız Dış Denetim

Denetim

MADDE 20. – Şirketin, fonların ve portföy yöneticileri ile saklayıcıların bu Kanun kapsamındaki faaliyetleri en az yılda bir kez Müsteşarlık ve Kurul tarafından denetlenir.

Şirketin bu Kanun çerçevesinde yürütülen emeklilik faaliyetleri ile sigortacılık faaliyetleri Müsteşarlığın denetimine tâbidir. Şirketin fonlarına, portföy yöneticilerine ve saklayıcılara ilişkin hesap ve işlemleri ise Kurulun denetimine tâbidir. Denetimlere ilişkin raporlar, konularına göre Müsteşarlık veya Kurul tarafından değerlendirilir ve sonuçlandırılır.

Bağımsız dış denetim

MADDE 21. – Şirketin malî yönden bağımsız dış denetiminin, bağımsız denetleme kuruluşları tarafından yılda en az bir kez yapılması zorunludur. Şirketin bağımsız dış denetimine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir. Müsteşarlık, 1.6.1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Malî Müşavirlik ve Yeminli Malî Müşavirlik Kanununa göre denetlemeye yetkili olanlar tarafından kurulacak kuruluşların kuruluş şartlarını ve çalışma esaslarını Türkiye Serbest Muhasebeci Malî Müşavirler ve Yeminli Malî Müşavirler Odaları Birliğinin görüşünü alarak belirler ve listeler halinde yayınlar. Fonların hesap ve işlemleri ayrıca, üçer aylık dönemler itibarıyla bağımsız dış denetime tâbidir. Fonların bağımsız dış denetimine ilişkin esas ve usuller ise Kurul tarafından belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

İdarî suç ve cezalar

MADDE 22. – Konularına göre Müsteşarlık veya Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle bu Kanuna tâbi gerçek ve tüzel kişilere, bu Kanunun;

- a) 4 üncü maddesi hükümlerine aykırı emeklilik sözleşmesi düzenlenmesi halinde iki milyar lira,
- b) 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen aktarma yükümlülüğüne aykırılık halinde bir milyar lira,
- c) 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında öngörülen yatırıma yönlendirme yükümlülüğüne aykırılık halinde bir milyar lira,
- d) 6 ncı maddesinde öngörülen ödeme veya aktarma yükümlülüğüne aykırılık halinde bir milyar lira,

e) 6 ncı maddesinin son fıkrasında öngörülen tasdik yükümlülüğünün yerine getirilmeden sözleşmelerin uygulamaya konulması halinde iki milyar lira,

f) 7 nci maddesinde öngörülen katılımcı tarafından ödenecek giderler veya ücretler konusunda bilgilendirme yükümlülüğüne aykırılık halinde bir milyar lira,

g) 10 uncu maddesinin birinci fıkrası hükümlerine aykırı olarak belirtilen kavramların kullanılması halinde beş milyar lira,

h) 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine aykırı olarak ilan ve reklam faaliyetinde bulunulması halinde on milyar lira,

ı) 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen katılımcılara bilgi verilmesi yükümlülüğüne aykırılık halinde bir milyar lira,

j) 11 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen sorumlulukların yerine getirilmemesi halinde iki milyar lira,

k) 11 inci maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine aykırı olarak aracılık faaliyetinde bulunulması veya aracılık hizmeti sağlanması hallerinde dört milyar lira,

l) 12 nci maddesinin birinci fıkrası hükümlerine aykırı olarak belirtilen nitelikleri haiz olmayan kişilerin çalıştırılması halinde on milyar lira,

m) 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde iki milyar lira,

n) 12 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerine aykırı olarak belirtilen kişilerin yasaklanan görevlerde çalıştırılması halinde on milyar lira,

o) 13 üncü maddesinin birinci fıkrası hükümlerine aykırı olarak anasözleşme değişikliklerinin tescil edilmesi halinde on milyar lira,

p) 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerine aykırı olarak malvarlıklarının devri veya bir başka şirketle birleşilmesi halinde on milyar lira,

r) 21 inci maddesinde öngörülen bağımsız dış denetim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde on milyar lira,

s) Bakanlık, Müsteşarlık ve Kurul tarafından alınan kararlara, çıkarılan yönetmelik ve tebliğler ile yapılan diğer düzenlemelere uyulmaması halinde, yukarıdaki fıkralarda, sigortacılık mevzuatı ve sermaye piyasası mevzuatında öngörülmüş bir cezanın olmadığı hallerde bir milyar lira,

İdarî para cezası uygulanır.

Yukarıda belirtilen idarî cezaların uygulanmasından önce ilgili kuruluş veya kişilerin savunmaları alınır. Savunma istendiğine ilişkin yazının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde savunma verilmemesi halinde savunma hakkından feragat edildiği kabul edilir.

İdarî para cezalarının verilmesini gerektiren fiillerin tekrarı halinde, verilen para cezası iki katı, izleyen tekrarlarda üç katı artırılarak uygulanır. Bu cezaların verildiği tarihten itibaren iki yıl içinde idarî para cezasının verilmesini gerektiren aynı fiil işlenmediği takdirde önceki cezalar tekrarda esas alınmaz.

Bu maddeye göre ceza uygulama hakkı, aykırılığın vuku bulduğu tarihten itibaren beş yıllık zaman aşımına tâbidir.

Bu Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında öngörülen suçu işleyenler hakkında kanunî kovuşturmaya geçilmekle birlikte, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Müsteşarlığın talebi üzerine valiliklerce bunların işyerleri geçici olarak kapatılır; ilan ve reklamları durdurulur ya da toplatılır.

Bu maddede belirtilen idarî para cezaları 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri gereğince vergi dairelerince tahsil

olunur. Para cezalarında tüzel kişilerin sorumluluğu 29.6.1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 65 inci maddesine göre tayin olunur.

Adli suç ve cezalar

MADDE 23. – Bu Kanuna göre gereken izinleri almaksızın emeklilik faaliyetinde bulunan veya ticaret unvanları ve her türlü belgeleri ve ilan ve reklamları ve kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda bu Kanunda belirtilen kuruluşların adını kullanan ya da 10 uncu madde hükümlerine aykırı olarak bu Kanunda düzenlenen faaliyetlerde buldukları izlenimini yaratacak söz ve deyimleri kullanan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevlileri hakkında fiile katılma derecelerine göre üç yıldan beş yıla kadar hapis ve altı milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezası uygulanır. Ayrıca Müsteşarlığın talebi üzerine, bu suçları işleyen kişilerin işyerlerinin sürekli veya bir yılı geçmemek üzere geçici olarak kapatılmasına, ilan ve reklamların durdurulması veya toplatılmasına mahkemece karar verilir.

Şirketin yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile imza yetkisini haiz mensupları, portföy yönetim şirketinin yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile imza yetkisini haiz mensupları, görevleri dolayısıyla kendilerine tevdi olunan veya muhafazaları, denetimleri ve sorumlulukları altında bulunan şirkete ait para veya diğer varlıkları zimmetine geçirirlerse altı yıldan oniki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar ve kuruluşun uğradığı zararı tazmine mahkûm edilirler.

Bu maddenin ikinci fıkrasında gösterilen suç, kuruluşu aldatacak ve fiilin açığa çıkmasını önleyecek her türlü hileli faaliyette bulunmak suretiyle işlenmişse, faile oniki yıldan aşağı olmamak üzere hapis ve meydana gelen zararın üç katı kadar ağır para cezası uygulanır. Ayrıca, meydana gelen zararın ödenmemesi halinde mahkemece re'sen ödettirilmesine hükmolunur.

Bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan cezalar, zararın kovuşturulmasına başlanmadan önce tamamıyla ödenmiş olması halinde yarısı, ödemenin hükümden önce yapılması halinde ise üçte biri oranında indirilir.

Bu Kanunda gösterilen yetkili mercilerin ve denetim görevlilerinin istedikleri bilgi ve belgeleri vermeyen ya da denetim görevlilerinin görevlerini yapmalarına engel olan gerçek kişilerle tüzel kişilerin görevli ve ilgilileri hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis ve iki milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezası uygulanır.

Bu Kanuna tâbi gerçek ve tüzel kişilerin bu Kanunda gösterilen merciler ile denetim görevlilerine, mahkemelere ve diğer resmî dairelere hitaben düzenledikleri veya yayımladıkları belgelerde yapılan gerçeğe aykırı beyanlarından dolayı bunları veya bunların düzenlenmesine esas olan her türlü belgeleri imzalayanlar hakkında, görev ve ilgilerine ve fiile katılma derecelerine göre bir yıldan üç yıla kadar hapis ve altı milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezası uygulanır.

Bu Kanuna tâbi kuruluşların itibarını kırabilecek veya servetine zarar verebilecek bir hususa kasten sebep olan ya da bu yolda asılsız haber yayanlar için bir yıldan üç yıla kadar hapis ve iki milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur. Bu fiilin 15.7.1950 tarihli ve 5680 sayılı Basın Kanununda yazılı ya da radyo, televizyon, video, internet, kablolu yayın veya elektronik bilgi iletişim araçları ve benzer yayın araçlarından biri ile işlenmesi halinde bir yıldan üç yıla kadar hapis ve sekiz milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur. İsimleri belirtilmese dahi bu Kanuna tâbi kuruluşların güvenilirliği konusunda kamuoyunda tereddüte yol açarak bu kuruluşların malî bünyelerinin olumsuz etkilenmesine neden olabilecek nitelikte asılsız haberleri yukarıda belirtilen araçlarla yayımlayanlara sekiz milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezası uygulanır.

Bu Kanunun uygulanmasında ve uygulanmasının denetiminde görev alanlar, görevleri sırasında bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişiler, bunların iştirakleri ve

kuruluşları ile katılımcıya ait öğrendikleri sırları, bu Kanuna ve özel kanunlarına göre yetkili olanlardan başkasına açıklayamazlar ve kendi yararlarına kullanamazlar. Bu yükümlülük bu kişilerin görevden ayrılmalarından sonra da devam eder. Bu yükümlülüğe uymayan kimseler için iki yıldan dört yıla kadar hapis ve dört milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

Bu Kanuna tâbi kuruluşların mensupları ve diğer görevlileri, sıfat ve görevleri dolayısıyla bu Kanuna tâbi kuruluşlara veya emeklilik sözleşmesi ile ilgili kişilere ait öğrendikleri sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder. Bu madde hükmüne aykırı davrandığı tespit edilen kişiler için bir yıldan üç yıla kadar hapis ve iki milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

Bu maddenin sekizinci ve dokuzuncu fıkralarında yazılı kişiler, öğrendikleri sırları kendileri ya da başkaları için yarar sağlamak amacıyla açıklarlarsa, üç yıldan beş yıla kadar hapis cezasına ve altı milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm edilir ve fiilin önemine göre ilgili kuruluşlarda görev yapmaları geçici veya sürekli olarak yasaklanır.

Kovuşturma usulü

MADDE 24. – Bu Kanunda belirtilen adli cezalara ilişkin suçlardan dolayı kovuşturma yapılması, konularına göre Müsteşarlık veya Kurul tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır. Bu başvuru ile Müsteşarlık veya Kurul aynı zamanda müdahil sıfatını kazanır. Cumhuriyet savcıları kovuşturmaya yer olmadığına karar verirse, Müsteşarlık veya Kurul, 4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa göre kendisine tebliğ edilecek bu kararlara karşı itiraza yetkilidir.

Bu maddeye göre açılacak davalar ilgili kuruluşun merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ceza mahkemelerinde 8.6.1936 tarihli ve 3005 sayılı Meşhud Suçların Muhakeme Usulü Kanunu hükümlerine göre görülür. Bu yerde birden fazla asliye ceza mahkemesi bulunduğu takdirde bu davalara iki numaralı asliye ceza mahkemelerinde bakılır.

Genel hükümlerin saklılığı

MADDE 25. – Bu Kanuna göre suç teşkil eden hareket ve fiiller başka kanunlara göre de cezayı gerektirdiği takdirde failleri hakkında en ağır cezayı gerektiren kanun maddesi uygulanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yönetmelikler

MADDE 26. – Bu Kanunda Bakanlığın, Müsteşarlığın ve Kurulun belirlemeye yetkili kılındığı hususlar yönetmeliklerle düzenlenir. Bu Kanun kapsamında çıkarılacak yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde çıkarılır.

GEÇİCİ MADDE 1. – Bu Kanunda belirtilen yönetmelik ve tebliğler yürürlüğe girinceye kadar, yürürlükteki mevzuatın bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce, hayat branşında faaliyet gösteren ve yeni poliçe akdetme yetkisi olan sigorta şirketleri, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren beş yıl içerisinde başvurmak ve Kanunun 8 inci maddesinde öngörülen şartları yerine getirmekle emeklilik şirketine dönüşürler. Söz konusu şirketlere emeklilik branşında ruhsat verilebilmesi için, bu Kanunun 9 uncu maddesinde öngörülen şartların yerine getirilmesi ve emeklilik branşı dışında kalan branşlara ilişkin yasal yükümlülüklerin tamamını karşılayacak yeterli teminatın gösterilmiş olması gerekir. Ayrıca, bu şirketlerin hastalık sigortası portföyünün,

sigortalıların tüm hak ve yükümlülüklerinin korunarak, emeklilik ruhsatının verildiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde devredilmesi şarttır. Hayat sigorta şirketlerinin “sigorta şirketi” statüsünden “emeklilik şirketi” statüsüne geçişine, bu şirketlere faaliyet ruhsatı verilmesinde aranılacak şartlara, portföy devri yükümlülüklerine ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında emeklilik şirketine dönüşen şirketler ile hayat branşında faaliyet gösteren ve yeni poliçe akdetme yetkisi olan sigorta şirketlerinden kurulacak emeklilik şirketine asgari yüzde on payla kurucu ortak olanlar, mevcut birikimli hayat sigortalılarının talep etmeleri ve sigortalıların bu Kanunda öngörülen şartları haiz olmaları halinde, Müsteşarlıkça belirlenecek esas ve usullere göre, sigortalıların birikimlerini tüm hak ve yükümlülükleri ile birlikte bireysel emeklilik sistemine aktarırlar. Söz konusu birikimlerin aktarımı, aktarım işleminin bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren beş yıl içerisinde gerçekleştirilmesi şartıyla, her türlü vergi, resim ve harçtan müstesna olup, intibak ettirilen ve emeklilik sözleşmesi imzalamış katılımcılardan sisteme giriş aidatı alınmaz ve masraf kesintileri yapılmaz.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce 7397 sayılı Kanuna göre tasdik edilmiş hayat sigortası tarifeleri ile bunlara ilişkin tablo, ilan, reklam ve broşürlerde bu Kanunun 10 uncu maddesinde öngörülen kavramların yer alması halinde, söz konusu ifadelerin bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde değiştirilmesi zorunludur. Gerek görüldüğü takdirde bu süre Müsteşarlıkça bir yıldan fazla olmamak üzere artırılabilir. Söz konusu değişikliklerin yapılmaması halinde, bu tarifelere istinaden yeni sözleşme akdedilemez ve bunlara ilişkin tablo, ilan, reklam ve broşürler kullanılamaz.

Yürürlük

MADDE 27. – Bu Kanun yayımı tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.